

Spoštuj prirodo!

Spisal *Lud. Potočnik.*

(Konec.)

Razbojniki.

as teče pa nič ne reče, in tako se postaramo, da sami ne vemo, kdaj.“ Tako je v temni noči govorila sama proti sebi stara sova.

V zvoniku je ta čas začelo biti, in kladivo je udarilo ravno dvanajstkrat.

„Aha,“ si misli sova, „polnoči je. Nekaj bo še treba prej večerjati, preden odidem k počitku.“

Sova se ozira in premišlja, kam bi bilo bolje poleteti, da bi prej dobila potrebno večerjo.

Kar zapazi pri plotu, doli pod vrtom nekaj temnega, kar se pa večkrat zgane, kakor da bi bilo živo.

„Grem pogledat,“ si misli sova in huščne tiho na drevo čisto blizu onega črnega predmeta.

Tedaj pa sova spozna, da so to tri moške postave.

„Kaj je zašumelo?“ vpraša nekdo tiho izmed njih.

„Sova je zletela mimo,“ pravi drugi.

„Ali že zopet sova? Ko sem zažgal očetov skedenj, sem tudi videl letati okolo sovo, ki se je drla prav glasno.“

„Zakaj pa si mu zažgal? Ali te je preveč natepel?“

„Ha, ha, mene natepel? Spal sem na skednju in sem tisti večer kadil, pa je moral že kak ogorek pasti v slamo, da je začelo goreti.“

„Aha! Ti si Premkov Tine!“ se začudi sova natihem.

„Ala, Bimbo pa Rogač, zdaj pa le na noge! Hočemo videti, če ima bogati Zalokar tudi za nas kaj denarja, in če treba, poizkusimo tudi, kako trdno se ga kaj drži kosmata duša.“

„Ha! Jaz že komaj čakam, da bom zopet lahko pomočil svoj nož v gorko kri.“

„Tako, tako!“ si misli sova ter sfrči skozi vrt na Zalokarjevo dvorišče in glasno zaskovika:

„Taaat, taaat, taaat!“

„Te zlodjeve sove!“ zagodrnja jezno Rogač. „Da bi te dobil, te živo oskubim.“

Zvesti Zalokarjev čuvaj Sultan zasliši ta glas in začne jezno lajati.

Gospodar je čul lajanje psa, pa ker je hiša stala ob cesti, je Sultan ponoči večkrat lajal, ko je slišal koga iti mimo, in tako si gospodar tudi zdaj ni mislil, da bi bilo kaj nevarnega.

„Pes budi,“ reče zamolklo nekdo izmed razbojnikov.

„Naj le budi, bo že dobil, da se mu ne bo ljubilo več lajati.“

In tri črne sence so se tiho in oprezno pomikale proti Zalokarjevi hiši. Spretno so preplazili dvoriščno ograjo, in sicer na tisti strani, kjer je pihal veter njim nasproti, da jih ne bi pes tako lahko očutil.

Toda tam se je eden izmed njih zadel ob star žleb iz pločevine, ki ga je hlapec v brezbriznosti pustil tam ležati. Pes je to čul. Pritekel je tja in ko je videl tri tuje osebe, je začel hudo lajati. Tedaj pa se je začul zamolkel udarec, in pes je žalostno zacvilil in ni ga bilo več slišati. Nekdo pa je hripavo zamrmral: „Ta ima že dosti.“ —

Ko so drugega dne vstali hlapec in dekle, so videli psa klavrnega hoditi okrog z močno zatečeno glavo. Čudno se jim je zdelo, kdo bi bil psa tako hudo udaril; a še bolj čudno pa se jim je zdelo, kako to, da še ni od nikoder ne gospodarja in ne gospodinje, dasi je bila ura že sedem. Ko ju le še ni bilo, ju gredo klicat, toda nihče se jim ni oglasil iz spalnice. Prestrašeni odpro vrata, in pokaže se jim grozen prizor. Na tleh leži gospodar s prerezanim vratom in ves razmesarjen, gospodinja pa zadavljena na postelji. V roki drži gospodar kos umazane cunje, na tleh pa leži poleg njega revolver. Vse omare so bile izpraznjene in nihče ni dvomil, da so prišli ponoči razbojniki.

Prišli so orožniki popisat zločin, in takrat je prišel v sobo tudi domači pes. Žalosten je hodil okolo trupla svojega gospodarja, ga vohal ter milo cvilil kot jokajoče dete. Povohal je tudi ono umazano capo, ki jo je mrtvec krčevito držal v roki. Takrat pa je začela zvesta žival nemirno skakati in lajati ter letati iz hiše ven in noter.

Ko to vidijo orožniki, pravi eden izmed njih: „Pes nekaj ve. Ta capa je gotovo del morilčeve obleke, in kakor je videti, je psu duh tega človeka znan. Oborožite se, ljudje, hočemo iti iskat morilca, in pes nas bo vodil. Če nam je sreča mila, nam razbojniki ne uidejo.“

Hlapci in nekateri sosedi so se oborožili z noži in sekirami, orožniki pa so vzeli mrliču krpo iz rok ter so se vsi odpravili iskat razbojnikov.

Pes jih je vodil skozi vrt in skozi senožeti proti Temni planini. Vsi so vedeli, da morajo tamkaj biti skriti razbojniki. Od časa do časa je pritekel pes nazaj ter povohal krpo, potem pa jih zopet vodil dalje.

Pes jih je zapeljal globoko v šumo, v kraje, kamor pač nobeden ne zaide.

Dolgo in dolgo so tako hodili, naposled pridejo na neko stezo, in pes začne pozorneje zasledovati pot. Tedaj pa pravi orožniški postajevodja svojim spremljevalcem: „Zdaj se pa le pripravite! Kakor kaže pes, bomo kmalu z razbojniki skupaj.“

Molče vzame vsak svojo orožje v roke.

Tako pridejo do pečine. V to pečino je držala temna votlina, iz nje pa je prihajal vonj po dimu.

Orožniki vzamejo vsak svojo svetilko. Orožniški načelnik da spremljevalcem nekatera navodila, kako naj se ravna, da jim razbojniki ne uidejo, potem pa izginejo vsi v votlino.

Nekaj časa je bilo vse tiho, potem se pa zasliši iz jame pok puške in lajanje psa in ne dolgo nato se prikažejo pri votlini orožniki, vodeč s seboj štiri trdno vklenjene razbojnike. Enemu izmed njih manjka na rokavu prav tako velik kos prav takšnega blaga, kakršnega so dobili v umorjenčevi roki. Bil je to Premkov Tine ali — kakor se je zdaj imenoval — Rogač.

Konec.

Nekega dne je tam z vrha smreke na vse grlo zaklical črni krokar: »Plen, plen, plen!«

Kmalu se je nabralo polno njegovih črnih bratov in iz radovednosti je prišlo tudi več drugih ptičev blizu.

In vprašala je krokarja vrana: »Kam, kam?«

»Pred mesto, tja na plan?«

»Kaj je tam?« vprašajo drugi.

»Visi nekdo!«

»Povej nam, kdo?«

»Razbojnik Rogač, Rogač!«

»Premkov Tine, Premkov Tine,« zažvrgole drugi ptiči.

Slavček se oglasi in pravi:

»Kdor ptiče muči in lovi, nič v srcu svojem prida ni!«

»On bo razbojnik in bo tat!« se oglase lačni vrani, se dvignejo in odlete tja na plan v goste.

V Tomaškovčevi hiši so vsako leto lastovke gnezdirile in tudi letos so prišle. Sedle so gori na hišno streho in glasno žvrgolele:

»Videle smo Tončka, Tončka; s šolarji je hodil zunaj. Učitelj je, učitelj je.«

Ko so to čuli drugi ptiči, so vriskali od veselja.

Tistega dne sta se kot blisk raznesli po vsi prirodi dve vesti o dveh dečkih, ki sta nekdaž oba skupaj hodila v šolo, o hudobnem Tinetu in o pridnem Tončku.

In krave na paši so se zadovoljno pasle, ptički so veselo prepevali, metulji pa brezskrbno plesali po livadi, in vsa priroda je dihala svobodneje.

